

בונים גשר – מערך שיעור

ערכה להדפסה • לכל הרמות • פדגוגיה רגשית-חברתית

מהדורה למורה

מטרות

- להבחין בין מחלוקת על רעיונות לבין ריב שפוגע באנשים.
- להכיר את 5 הצעדים על הגשר ולתרגל אותם בתפקיד מגשר/ת.
- לנסח האשמה מחדש כמסר "אני".
- לבנות אמנת ויכוח מכבד ותוכנית מניעה כיתתית.

מהלך שיעור (45 דקות)

זמן	מה עושים
5 דק'	פתיחה: "קו הדעה" עם טענה קלילה. מה ההבדל בין לחשוב אחרת לבין לריב?
8 דק'	המודל: כרזת 5 הצעדים על הגשר. משחק "בונה או שורף" (חלק א').
15 דק'	משחק תפקידים בשלוש עמדות: כרטיסי התפקיד + צופה עם דף תצפית (חלק ב').
10 דק'	"אמרו את זה אחרת" – הופכים האשמה למסר "אני" (חלק ג').
5 דק'	שיתוף: משפט אחד שבנה גשר. כללי האמנה הכיתתית.
2 דק'	כרטיס יציאה.

גרסת 10 דקות

- 2 דק' – כרזת 5 הצעדים על הלוח.
- 5 דק' – תרחיש אחד במליאה: הכיתה מצביעה על כל החלטה של המגשר/ת.
- 3 דק' – כרטיס יציאה: מסר "אני" אחד.

התאמה לרמות

רמה	מה מדגישים
יסודי	משחק תפקידים קצר, כרזה צבעונית, "בונה או שורף".
חט"ב	עמדה מול צורך, שיקוף, דילמות בפיד.
חט"ע	נרטיבים ואינטרסים, מחלוקת לשם שמיים, פסקת טיעון.
עולים	בנק מילים, משפטים קצרים עם ניקוד, תרגום לשפת האם.
חנ"מ	תמונות, כפתורים גדולים, חזרה על אותו תרחיש.

יצרה: רות ראש בן ישי • בונים גשר – מחלוקת וגישור

טיפים להנחיה 💡

- מתחילים בתרחישים מומצאים – לא בריבים אמיתיים של הכיתה.
- מגשר/ת לא שופט/ת: כששואלים "מי צודק" – מחזירים לשאלה "מה חשוב לכל צד?"
- מתחלפים בתפקידים כדי להרגיש את שני הצדדים.
- מעש"ה: מבט, עידוד, שאלות והובלה – גם למנחה.
- עש"ן ד"ק לפני שיחה טעונה: עצור • שרירים • נשימה • דיבור עצמי מרגיע • קדימה.
- גש"ר מאח"ד: "איזה ערוץ עוזר לך להירגע אחרי ויכוח?" – גוף, שכל, רגש, משמעות, אמונה, חברה, דמיון.

תחנות להעמקה 🧩

- לשון abc – האותיות שמאחורי הגשר
- ספרות/תנ"ך – מחלוקת בין גיבורים 📖
- גאוגרפיה/כישורי חיים – גבולות וגשרים 🌍
- אוריינות דיגיטלית – דילמות בפיד 💬
- מנהיגות – ארגז הכלים של המגשר/ת הצעיר/ה 📦

מרחב בטוח 🤝

הפעילות היא תמיכה ולמידה – לא טיפול. לא מבקשים לחשוף ריבים אישיים, ותמיד אפשר לדלג. חרם, אלימות, פגיעה ברשת או כל דאגה לשלום תלמיד/ה → מפנים מיד ליועצת.

יצרה: רות ראש בן ישי • בונים גשר – מחלוקת וגישור